

Motion av Raymond Wigg, (mp) m fl, om att göra Stockholms län till en GMO-fri zon

Vad äter du helst - ekologiska livsmedel eller kemikaliebesprutad och genmodifierad (GMO) mat? Vilken sorts mat tycker du barnen och de äldre ska serveras? Idag ökar andelen arealer som producerar genmodifierade livsmedel i världen. Företag som Monsanto, och andra företag inom agro-kemibranschen, argumenterar för att kemikaliejordbruket och GMO är lösningen på både hungersnöden och klimatkrisen. Man menar att genmodifierade organismer inte går att förhindra i en fri marknad, med hänvisning till EU-rätten.

Genmodifierade organismer har en rad nackdelar, varav spridningen av det genetiska materialet till vilda grödor, och den stora osäkerhet som råder om de långsiktiga hälsokonsekvenserna för människor och djur som äter GMO-produkter, får anses vara de största. De flesta konsumenter vill ha garanterat trygg kvalitet på maten, inte bara kvantitet. En undersökning som publicerades i Lantbrukets affärstidning ATL, den 19 januari 2006, visade att 74 procent av tusen svenska bönder med mer än 20 hektar, inte kunde tänka sig att odla genetiskt modifierade grödor.

Det bästa sättet att skydda Sverige från genmodifierade grödor och varor är att utropa GMO-fria regioner, vilket EU tidigare öppnat möjlighet för. På så vis kan människor lokalt försvara ett rent jordbruk och en ren miljö. Österrike, Polen och Grekland, som också tillhör EU, har redan gått före och infört GMO-fria zoner.

Vi tror att Sverige kan få en konkurrensfördel som producent av kvalitativa ekologiska livsmedel genom att utropa GMO-fria zoner. Vi skulle med glädje göra Stockholms län till en GMO-fri zon. Det innebär att kommuner och landsting i Sveriges folktätaste region börjar avstå från att köpa in genmodifierade produkter till skola, omsorg och sjukhus. Vidare går det att ställa villkor för den mark som kommuner och landsting äger, och förbjuda arrendatorer och andra att använda sig av GMO.

De europeiska miljöministrarna deklarerade i december 2008 att lokala regioner och kommuner i Europa har rätt att utropa GMO-fria zoner. Även Nordiska Rådet har uppmanat de nordiska regeringarna att arbeta för att EU ska godkänna inrättandet av GMO-fria zoner. Hittills har dock den svenska regeringen varit kallsinnig till kraven, och tvärtemot ministerrådet och våra nordiska grannar, varit emot förslaget och stöttat införandet av GMO-livsmedel inom EU.

Att satsa på långsiktigt hållbart jordbruk, närodlat, närlagad och ekologisk mat är frågor som borde prioriteras av alla politiker inom Stockholms läns landsting. Detta mål stämmer dessutom överens med det långsiktiga arbetet inom miljöområdet, där Miljösteg 5 har som mål att uppnå 25 procent ekologisk mat till 2011. Mat som per definition INTE får innehålla några genmodifierade organismer. Detta mål kommer med stor sannolikhet att uppgraderas i det kommande miljöprogrammet, Miljösteg 6.

I Europa har motståndet mot GMO varit stort och den enda GMO-gröda som är godkänd för odling är en majssort. Det finns dock en rad genmanipulerade grödor som är godkända för import och för användning i djurfoder och livsmedel. Inom EU finns det krav på märkning av livsmedlen. Konsumenterna ska kunna veta om ett livsmedel består av, innehåller, eller har framställts av GMO. Men upp till 0,9 procent av råvaran kan vara genmanipulerad utan att produkten behöver märkas. Detta förhållande ger inte förutsättningarna för en långsiktig trygghet för våra innevånare och patienter tycker vi.

EU:s miljöministrar har krävt en översyn av hur genmodifierade grödor långsiktigt påverkar miljön, ekosystemen och hälsan. Ministrarna efterfrågar nu också större insyn för oberoende forskare och tillgång till information om genmodifierade grödor som idag hålls hemlig av de stora jordbrukskemiföretagen. I EU-parlamentet och lokalt runtom i Sverige diskuteras frågan i olika fullmäktigeförsamlingar. Miljöpartiet kommer att fortsätta att driva en politik för miljövänliga och hälsosamma livsmedel. Det är viktigt att ställa höga krav på leverantörerna av utsäde så att de garanterar att frön och plantor är fria från genmodifierade organismer. Bönder måste ha rätt att använda traditionella frön utan restriktioner och vi ska kräva noggranna och oberoende tester innan fler GMO-grödor godkänns.

Under ordförandeskapet i EU har Sveriges regering en chans att ompröva sin gamla linje, och istället bli en mer progressiv kraft för hälsa, biologisk mångfald och hållbar utveckling. Här kan ett beslut från landets största politiska församling, vid sidan av riksdagen, verka stödjande och ge den nationella nivån råg i ryggen. Välkomna det ekologiska jordbruket – var kritiska till det riskabla jordbruk som är beroende av kemikalier och genmodifiering istället. Och låt oss utropa Stockholms län till Sveriges första GMO-fria region.

Därför föreslår vi

att Stockholms Läns landsting utropar sig till en GMO-fri region

Stockholm den 9 juni 2009

Raymond Wigg

Lena-Maj Anding

Agnetha Boström

Åke Askensten

Vivianne Gunnarsson

Yvonne Blombäck

Lars Arenander

Helene Sigfridsson

Cecilia Engström

Ingvar von Malmberg